

את שרי האגודה שסירבו בתוקף להיות שותפים הי 4 שוויתרו על דירות

לשבת לשבת

הסיפור הבא הוא סיפורם של ארבעה שלא רצו לעשות משגים אסתיטיים, סיפורם של ארבעה משרי הממשלה שמאנו לגור בדירות פאר.

הארבעה — שרהבריאות **ברזילי**, שרהמסחרוהתעשייה **פנחס ספיר**, שרה החקלאות **קריש לוז** ושרהפיתוח **מרדכי בנטוב** — נמנים על מפלגות שונות בממשלה, שניים מהם למפא"י ושניים מהם למפ"ם, אך המשותף לכולם היא ארצון לנצל את הציבור שבחר בהם למשרותיהם הרמות. ארבעה אלה סרבו להיות חיי ביובוט והוללות. המגוון שבכל הפרשה: כל הארבעה נאלצו לנהל מלחמת חורמה עם פקידי אוצרו של לוי אשכול, כדי שיניחו להם לא לגור בדירות פאר בזבזניות.

הפרטי ולגור בימים בהם הוא שוהה בירושלים במלון מוריה הרחוק מפאר. מאוחר יותר שכר באור חדר במחיר של 50 ל"י לחודש, והוא גר בו מבלי להתגעגע לדירת שרד. בנטוב עצמו סירב בכל תוקף להיכנס ל"דירה המפוארת שנרכשה עבורו בניגוד מסר רש לרצונו. הפתרון הזמני נמצא בדמותה של דירה שכורה, בת שלושה חדרים, בה התגורר קודם המנהל הכללי לשעבר של משרד הפיתוח, יעקב פלד. בנטוב לקח ל"דירה

אר באותה דירה צנועה, ולא עבר לדירה ברזבזנית יותר, כפי שדורש האוצר משרים אחרים. דיורו של פנחס ספיר עלה, איפוא, ל"משלם המסים 5750 ל"י בלבד, ועוד 1700 ל"י לריהוט. הסכום הכולל, 7450 ל"י, הוא קטן יותר ב"150 ל"י מהסכום ש"השקיע פנחס רוזן (7600 ל"י). ברהיטיו, והוא אינו גדול מהרבה מעשיריית הסכום שהשקיע משלם המסים ברכישת דירתו של הרב ה"ראשי יצחק נסים (71 אלף ל"י).

ספיר עשה בזאת מעשה שיעשה הרבה להרים את קרן מפלגתו, מפא"י, שירדה בעקבות המשגים האסתיטיים.

ברזילי: מחיצה בפרוודור

כשנתמנה יוסף פרלמן, איש הציונים הכלליים, לתפקיד שרהבריאות, ברזילי מי הקואליציה הקודמת, לא נמצא למענו דיור מתאים במהרה. לכן השתקע סרלמן עם אשתו ושני ילדיו בשורת חדרים במלון. אפילו לממשלת ישראל היה ברור, כי זר הוצאה מפורזת. פקידי האוצר הציעו לסרלמן לעבור לדירת שרד, כמנהג ישראל. ברחוב ז'בוטינסקי 35 נרכשה דירה בת ארבע חדרים, שעלתה 28775 ל"י. סרלמן נכנס לגור בה.

בינתיים הורידו הבחירות לכנסת השלישית את סרלמן מכסאו והעלו עליו את איש קיבוץ נגבה, ישראל ("יולק") ברזילי, בעל הבלורית המתפרעת ובריאהבשר. ברזילי, שמילא בשנים הקודמות עשרות תפקידים, מהדרכת נוער בתנועת השומר-הצעיר וניצוח על מקהלות, ועד למזכיר המדיני של מפ"ם וצירה הראשון של ישראל בפולין, לא שש להיכנס לדירה המפוארת והיקרה שהיתה צמודה לתפקיד שרהבריאות.

בעיני האוצר היה זה אך טבעי שהשר החדש ייכנס לגור בדירתה-השרד של קודמו. פחות טבעי היה הדבר בעיני השר חבר הקיבוץ. הוא לא התרגל מימיו להיות בין אלה המסופים למים ושותים יין. אם בקר בוצע יכול היה להסתפק בחדר יחיד, בו הוא גר עם אשתו, בעוד שלידו מבנים בחדר רק את שעות אחרה-צהריים וישנם במוסד החינוכי, לא ראה ברזילי כל סיבה מדוע לא תספיק לצרכיו דירה דומה גם בעיר, שאינה ביתו הקבוע.

ברזילי פנה איפוא לאגף-מקרקעי-המדינה במשרד-האוצר. הספק הקבוע של דירות השרד, תבע לשכנו בדירה צנועה וזולה של חדר או חדר וחצי. ההגיון הפשוט אומר, כי האוצר, הנאלץ להכביד מדי יום ביומו את עול המיסים והצמצם ככל האפשר בהוצאות המדינה, יקפץ על המציאה שתאפשר לו לחסוך כמה אלפי ל"י.

אך תגובת האוצר היתה מפתיעה. אגף מקרקעי-המדינה אסם את אוזניו לבקשת השר. הנימוק המגוון: אין לאגף דירות קטנות יותר, ואין הוא מטפל בדירות צנע בכלל.

ברזילי פנה לאגף מקרקעי-המדינה פעמים אחדות, ולא זכה לטיפול בבקשתו. לבסוף, החליט ברזילי כי יצליח לצמצם את הביורוקרטיה שנקפה עליו, רק על-ידי יוזמה עצמית פרטיונית.

הוא נתן הוראה למנהל הכללי לענייני מינהל במשרדו, מאיר גלברד, להביא אל הדירה בעל-מלאכה שיפרידו ממנה את מחציתה על-ידי בניית קיר לבנים בפרוודור. את מפתחות המחצית השנייה של הדירה החזיק לאוצר, שלא שמח כלל לקבלם. חדרים אלה נשארו ריקים עד היום.

אולם גם הדירה המקוצצת, בת שני חדרים, נראתה בעיני ברזילי מרוחצת וברזבזנית מדי. הוא מסר איפוא אחד משני החדרים לרשות סגן המנהל הכללי במשרדו, פנחס דגן, חבר קיבוץ המעשיל, הגר כיום בחדר זה עם אשתו בהיותה בירושלים.

★ ★ ★

ספיר: השר בחדר אחד

לד יותר היה גורלו של פנחס ספיר (העולם הזה 1976) איש הכלכלה של צעירי בי. גי. המתכננים את שלטון המחבר במדינה. יהיו רעיונותיו המדיניים אשר יהיו,

שר הבריאות ברזילי

ספיר הוא אדם הדוגל בנקיון כפיים אישי קיצוני.

למזל, לא היה לו צורך להיאבק מאבק נמרץ עם האוצר כדי לזכות בדירת-צנע, ומסיבה פשוטה: בתוקף תפקידו הקודם, כי מנהל משרד-האוצר, זכה ספיר לקבל בירו"ש שלם דירה בת חדר אחד. הוא גם לא היה זקוק ליותר מכך, כי בכפר-סבא, מקום מגוריו הקבוע, יש לו בית מתאים.

כמנהל כללי של משרד בלבד, זכה איפוא ספיר ליהנות מחסדי האוצר ולהיכנס לדירה צנועה. כשנתמנה לשר, לא עלה על דעת ספיר לדורש דירת-שרד גדולה ומפוארת, נש"ל

שר המסחר והתעשייה ספיר

★ ★ ★

לוז: על מנעול זכריה

לד יושב לוז, חבר קבוצת דגניה ב' שבצמק הירדן, היה מפורסם בין מכריו, בהת"ש ישובת העובדות, כסמל לטוהר המצפון. כשהוטל עליו תפקיד השר, לא ראה בכך כל סיבה לסטות מאורח-חיינו הצנוע.

אופיינית לשר הענחתי, הלבוש תמיד ב' בגדים פשוטים ומהוהים למדי, היא העובי' זה כי מעולם אינו מרשה לנהגו לקרוא לו בשם "אדוני", מבקשו לכנות אותו בשמו הפרטי ומוזמנו תמיד לאכול בחברתו במזנון הכנסת. מעשים מסוג זה יכולים להיות גם העמדת-פנים של עממיות, אולם אין דבר רחוק יותר מן השר לזו מאשר העמדת פנים ורדיפה אחרי פירסומת מכל סוג שהוא. לכן, לא התלהב השר לקבל את הדירה בת חמשת החדרים שרצה האוצר בכל ליבו להעמיד לרשותו. לוז חזר וטען כי אינו יודע כיצד להשתמש ביותר משני חדרים.

כשהשמיע אגף-מקרקעין גם באוזניו את הטענה כי אין לו דירות זולות יותר, הח"ט לזו כי יסגור על מנעול זכריה שלושה מתוך חמשת החדרים, כדי שלפחות לא יהיה צורך למלאם ברהיטים על חשבון משלם המסים.

החדרים הנעולים לא התקבלו על דעת האוצר. לבסוף הוצמדה לרשותו של לוז דירה בת שלושה חדרים ברחוב הפלמ"ח מס' 25, שהוא משתמש רק בשניים מהם.

עוד פרט אופייני: כדי לחסוך למשלם המסים לפחות חלק מהוצאות האש"ל שלו, ביקש לזו מאשתו רחל, כסופת-השיעור, אם לארבעה ילדים, לבוא אחת לשבועיים ל"ירושלים כדי לנקות את הדירה ולהכין לו אוכל. בשאר הימים מכין לזו לעצמו סעודות בוקר וערב. את הגותר ממשכורת השר שלו הוא מוסר לקופת הקבוצה שהוא חבר בה, דגניה ב'.

★ ★ ★

בנטוב: חדר אחד פנוי

כאשר נטש מרדכי בנטוב את משרד מערכת על המסחר בתל-אביב ועבר ל"משרד הפיתוח בירושלים, תבע גם הוא, כחבר קיבוץ משמר-העמק, דירה של חדר או חדר וחצי, ולא יותר. בתפקידו הקודם שחיב אותם לשהות רוב השבוע בתל-אביב, הסתפק בחדר שכור.

התשובה שקיבל שרהעבודה לשעבר מ"אגף מקרקעי המדינה דמתה להפליא לחשו"בות שקיבלו חבריו. היא כאילו הודפסה בסטנסיל לחלוקה בין כל המבקשים לחיות בצנעיות. בנטוב נדרש על-ידי האוצר לא להסתפק בפחות מדירת-פאר של ארבעה חדרים, שנרכשה תמורת 25200 ל"י, בתו"ספת תיקונים בסך 340 ל"י. מחאותיו של בנטוב נפלו, כרגיל, על אוזן אסומה.

קיצוני עוד יותר, אגב, היה המנהל הכללי של משרדו, מנחם באדר, חבר קיבוץ מורע. כדי לא להכניס את ראשו למיטה החולה של דירות-השרד, העדיף באדר לקחת את דמי האש"ל הניתנים מטעם המדינה בסך 4 ל"י ליום, להוסיף עליהן עוד 2 ל"י מכיסו

שר החקלאות לוז

עצמו רק שנים מחדריה של דירה זו, ש' בעדה משלם האוצר שכר-דירה של 130 ל"י לחודש. החדר השלישי של הדירה, הנמצאת ברחוב אברבנאל 31, נשאר ריק עד היום הזה, אם כי בנטוב הודיע לאוצר כי סינה אותו.

ואילו הדירה שנרכשה למען בנטוב בבית שברחוב רמב"ן 10, בו נמצאת גם דירת הפאר שנמסרה לדוד רוזוליו (העולם הזה 1977), שעלתה יותר מ-30 אלף ל"י, וגם דירת-השרד של שרהחינוך ולמן ("זואמה")

שר הפתוח בנטוב